

İST İŞÇİ SAĞLIĞI TEÇHİZATI İHRACAT MÜDÜRÜ İŞ GÜVENLİĞİ UZMANI
DORUK TÜRKUÇAR

“SADECE MEVZUATA UYULARAK İŞ KAZALARI ÖNLENEMEZ”

İş güvenliği konusunda dergimizin sorularını yanıtlayan İST İşçi Sağlığı Teçhizatı İhracat Müdürü İş Güvenliği Uzmanı Doruk Türkuçar, sadece mevzuata uyularak iş kazalarının tamamının önlenemeyeceğini, iş kazalarında insan faktörünün büyük yer tutması göz önüne alındığında eğitimin önemli bir unsur olduğunu söylüyor.

İş güvenliği açısından ülkemizdeki mevcut durumu nasıl değerlendiriyorsunuz? Bu konuyla ilgili ülke olarak eksilerimiz ve artılarımız nelerdir?

Ülke olarak her geçen yıl, iş güvenliğinde oldukça büyük gelişmeler kat ediyoruz. Özellikle 6331 İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun yürürlüğe girmesi ülkemiz için bir dönüm noktası olmuştur. Kullanılan kişisel koruyucu donanımlar ve iş güvenliği ekipmanları tarafına baktığımızda Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın, “CE” belgesiz ürünlerin piyasadaki denetimini sıkılaştırılması, sertifikasız ürünlerin ithalatının önlenmesi için gerekli tedbirleri alması ve insanların iş sağlığı ve güvenliği konusunda daha bilinçli olmaları, ülkemizin artılarındandır. Avrupa standartlarına uyumlu ve onaylanmış kuruluşlar tarafından belgeli iş güvenliği ekipmanları ülkemizde kabul görmektedir. Bu da ürünlerin, standardın gerekliliklerini

karşıladığı anlamına gelmektedir.

Fakat iş güvenliği çalışmalarının bazı kişilerce formalite olarak görülmesi, sadece mevzuata uymak maksatlı iyileştirmelerin yapılmasının yeterli görülmesi, eksiklerimizdendir. İnsan sağlığının önemi her şeyden önce gelmelidir. Çalışanın sağlığının korunması için alınan tedbirlerin ekonomik yükü, bir iş kazası sonucunda karşılaşılabilecek vicdani sorumluluğunun yanı sıra, ekonomik ve yasal yaptırımlardan çok daha az olacaktır.

Sadece mevzuata uyularak iş kazalarının tamamı önlenemez. İş kazalarında insan faktörünün büyük yer tutması göz önüne alındığında, eğitimin önemi bir kez daha ortaya çıkmaktadır. Çalışanların İSG eğitimlerine önem verilmeli, bilinçlenmeleri sağlanmalıdır. Denetimlerin daha sıklaştırılması gerektiğini düşünüyorum. Halen iş sağlığı ve güvenliği kanununa uygun olmayan işyerleri ile zaman zaman karşılaşılıyor.

Ürettiğimiz bir ürün olan acil duş ve göz/yüz yıkama çeşmelerinden bir örnek vermek gerekirse, bu sistemlerin

işyerlerinde ya da tesislerde uluslararası standartların belirttiği, verimli ve doğru şekilde çalışmaya hazır halde tutulması ve bunun takibinin yapılması, gerektiğinde kontrol edilerek sisteme müdahalede bulunulması, iş güvenliği açısından hayati önem taşımaktadır. Doğası gereği acil duşlar gibi ilk yardım ekipmanlarının kullanım oranı düşük olmasına rağmen, ihtiyaç halinde çalışmaya hazır halde tutulması hayati öneme sahiptir. Bir acil duşa, haftalık kontroller için çalıştırılması hariç belki aylarca hatta yıllarca ihtiyaç duyulmayacaktır. Fakat gerçekten acil duşa ihtiyacı olan bir iş yeri çalışanı, o anda acil duşun işini iyi yapacağından emin olmak isteyecek ve sorunsuz çalışmasını umacaktır. Çalışan için bu konu hayati önem taşıyacaktır. Acil duşları sanırım bir arabanın hava yastığına benzetebiliriz. Hava yastığının tehlikeli bir kaza anında açılması ve hayat kurtarması beklenmektedir. Hava yastığına arabanın ömrü boyunca belki hiç ihtiyaç duyulmayacaktır ama asıl ihtiyaç anında görevini yapması hayati öneme sahiptir.

Bu sebeple, sadece mevzuata

uymak amacıyla bir acil duş temin edip, fabrikanın bir köşesinde çürümeye bırakmak aslında iş güvenliği konusunda hassas olduğumuzu göstermez. O ürünün periyodik kontrollerinin yapılması ve daima kullanıma hazır halde tutulması önemlidir.

Yürürlüğe giren “Kişisel Koruyucu Donanım Yönetmeliği” konusundaki değerlendirmeleriniz nelerdir?

Benim fikrime göre buradaki en önemli hususlardan birisi, artık “CE” belgesi yerine “EU” belgesi denilmesi olacaktır, esasında her ikisi de Türkçe olarak “AT” tip inceleme belgesi olarak çevrilmektedir. Fakat ürün üzerinde işaret olarak “CE” taşımaya devam edecektir. Yeni yönetmelik, ürünlerin izlenebilirliğini artırarak tehlikeli ürünlerin pazardan çıkarılmasını kolaylaştırmaktadır. Üreticiler, uygun olmayan KKD’lerle ilgili bütün şikayetleri kaydetmek ve distribütörlerini mümkün olduğu kadar bilgilendirmek zorundadır. Yeni direktif ile her bir KKD için bir uygunluk beyanının hazırlanması zorunlu hale getirilmiştir. Bu uygunluk

beyanları kullanıcıların ulaşabileceği şekilde firmaların web sitesinde ilgili ürünün sayfasında yayınlanması gerekiyor. Ürün sertifikalarının geçerlilik süreleri de 5 yıl olarak belirlenmiştir. Genel olarak faydalı olacağını düşünmekteyim.

Önceki 89/686/EEC direktifinin, (EU) 2016/425 direktifi ile yenilenmesi ve eski direktifin 21 Nisan 2019'dan sonra geçersiz olması, bazı üreticilerin tüm sertifikalı ürünlerinin sertifikalarını yeni direktife göre yenilemesi zorunluluğunu doğurdu. Bu da haliyle sertifikalandırma ve Ar-Ge yatırımlarının büyük artış göstermesine neden oldu. Maalesef Türkiye'de birçok iş güvenliği ekipmanının sertifikalandırılması için akredite kuruluş bulunmamakta, bu da bizi yurtdışı onaylanmış kuruluşlara bağımlı hale getirmekte ve dışarıya mecburi döviz çıkışına neden olmaktadır. Bir üretici firma olarak tüm "CE" belgeli ürettiğimiz ürünlerin sertifikalarını yeni direktife göre Nisan ayından önce yeniledik. Piyasadaki ve standartlardaki bu tür yenilikleri çok sıkı takip eden bir ekibimiz bulunmaktadır.

Patlamaya dayanıklı ekipmanların öneminden bahsedebilir misiniz?

Patlamaya dayanıklı diye tabir edilen, yani patlayıcı ve tehlikeli atmosferlerde güvenle kullanılabilen ATEX sertifikalı ürünlerin öneminin son yıllarda daha çok anlaşıldığını ve iş güvenliği uzmanlarının bu konuya büyük önem verdiklerini görüyoruz. Ülkemizde yürürlüğe giren ATEX Yönetmeliği, "Muhtemel Patlayıcı Ortamda Kullanılan Teçhizat ve Koruyucu Sistemler ile İlgili Yönetmelik" ile önemini daha da artırmıştır.

Sadece elektrikli ekipmanlarda ATEX sertifikası olabilir şeklinde bir yanlışlık hakimdir. ATEX, elektrikli olmayan mekanik aksamlar için de gerekli olabilmektedir. İşyerlerinde patlamadan korunma dokümanı dikkatlice hazırlanarak buna göre belirlenen Zone-Bölge tehlike haritasına uygun sertifika ve işaretlemelere sahip ex-proof ürünler seçilmelidir. Bu dokümanın hazırlanması artık tüm patlama riski bulunan işyerlerinde yapılması zorunludur. Benim fikrime göre burada ülke olarak eksikimiz, Atex sınıflandırmalarının ve

ürünler üzerindeki kodlama sisteminin kullanıcılar tarafından ne anlamlara geldiğinin tam bilinmiyor olmasıdır. Ülkemizde ex-proof ürünler konusunda uzman insan sayısı çok az. Örneğin, bir ex-proof ekipmanın nasıl kullanılması gerektiği, periyodik kontrollerinin nasıl yapılması gerektiği, ürün üzerinde ne kullanılırsa ya da nasıl bir işlem yapılırsa sertifikasının geçersiz olacağı, Atex sertifikasının nasıl alınacağı ve sertifikada yazan kodlamaların ne anlama geldiği birçok kişi tarafından bilinmemektedir.

Firma olarak Ar-Ge konusunda ne gibi çalışmalarınız bulunuyor?

Firmamız, ısı ve aleve dayanıklı koruyucu giysiler konusunda son teknolojileri takip ederek, kaliteli hammadde üreticileri ile iş birliği içerisinde kullanıcıların ihtiyaçlarını ve riskleri göz önünde bulundurarak, ekonomik ve daha üstün korumaya sahip ürünler geliştirmek amacıyla sürekli çalışmaktadır. Geliştirilen ürünlerin Avrupa standartlarına uygunluğunu onaylanmış kuruluşların laboratuvarlarında kanıtlayarak belgelemekteyiz.

Ürettiğimiz acil duş ve göz/yüz yıkama sistemleriniz konusunda kullanıcının isteklerine nokta atışı çözümler getirerek ve ürettiğimiz yeni nesil gelişmiş acil duşlarımızın konfigürasyonlarında değişiklikler yaparak, kullanıcının ihtiyacı olmadığı bir özelliğe boşuna ücret ödemesinin önüne geçerek, kullanıcıyı sadece ihtiyacının olduğu çözüme en ekonomik bir şekilde ulaştırmak en temel amacımız olmakta ve bunun için üretimimizde sürekli iyileştirmeler yapmaktayız.

Müşteri ihtiyaçlarını detaylıca analiz ederek, özelleştirilmiş mühendislik ve dizayn çalışmalarımızı gelişmiş üç boyutlu katı modelleme yazılımlarımız ile müşterilerimizin değerlendirmesine sunuyoruz. Böylece, müşterimiz ürünün tesisleri için uygunluğunu daha kolay

İŞÇİ SAĞLIĞI TEÇHİZATI

FYRAL® Serisi Yangına Yaklaşma Elbisesi

EN 1486:2007
Cat.III
CE
(EU) 2016/425

FYRPRO® Serisi İtfaiyeciler Elbisesi

EN 469:2005
Level 2
Cat.III
CE
(EU) 2016/425

FYRAL® Serisi Radyan Isı ve Erimiş Metal Sıçramalarına Karşı Korumucu Endüstriyel Amaçlı Elbisesi

Yeni EN ISO 11612:2015
standartına göre sertifikalıdır.

EN ISO 11612:2015
EN ISO 11611:2015
A1 B1 C3 D3 E3 F2
CE
(EU) 2016/425

ISTEC® KABİNLİ & DEPOLU & İZOLASYONLU ISITMALI & SOĞUTMALI, EX-PROOF ACİL GÖZ / YÜZ VE VÜCUT DUŞU SİSTEMLERİ

DONMA VE KAYNAMA
KORUMALI ÖZEL SİSTEMLER

SU ISITMALI VE SOĞUTMALI
EX-PROOF SEÇENEKLER

EN 15154-1
EN 15154-2
EN 15154-3
EN 15154-4

ANSI/ISEA Z358.1-2014 by UL
GOST-R

Wolf

- Ex-proof El Fenerleri
- Ex-proof Kafa / Baret Lambaları
- Ex-proof Kalpa El Fenerleri
- Ex-proof Projektörler
- Ex-proof Geçici Aydınlatma Sistemleri

WOLF®
EX-PROOF AYDINLATMA EKİPMANLARI

Bizimle Güvenesiniz...

📍 Ostim Mah. İvedik OSB 31.Cad. 2269.Sk. No: 42 • 06374 Yenimahalle, Ankara, Türkiye

☎ +90 312 384 13 00
☎ +90 312 341 73 03

✉ info@ist.com.tr
🌐 www.ist.com.tr